

Signalement: Andorra

Michel Krielaars in de NRC van 27 september 2014

In zijn toneelstuk *Andorra* uit 1961 laat de Zwitser Max Frisch zien hoe het stigmatiseren van een bepaalde groep zich sluipend ontwikkelt. Daarbij benadrukt hij dat omstanders zich ten tijde van de vervolging van hun medemensen laf kunnen gedragen door zich blind te houden voor wat er om hen heen gebeurt.

Maar misschien nog wel het interessantst in *Andorra* is hoe Frisch zich over de maakbaarheid van een identiteit buigt. Zo denkt zijn hoofdpersoon Andri aanvankelijk dat hij een Jood is en dat hij uit zijn geboorteland is gesmokkeld omdat hij gevaar liep. Maar eenmaal in zijn nieuwe land blijkt dat Andri helemaal geen Jood is. Hij is echter zo met zijn Joodse identiteit vergroeid dat hij eraan vast blijft houden, ook al weet hij dat hij vanwege die afkomst door de binnenvallende vijand vermoord zal worden. Het stuk geldt sinds zijn eerste opvoering in Zürich als een moderne klassieker. In zijn nawoord vertelt germanist Ewout van der Knaap over de receptiegeschiedenis van het stuk, die op zich stof genoeg biedt voor een grootse roman.

